

Til:

- Kulturdepartementet

Oslo, 01.10.2021
Ref.: 266/21/LJB/ph

Regulering av konverteringsterapi

Norsk Psykologforening takker for muligheten til å komme med innspill til høringsnotat om regulering av konverteringsterapi.

Forbud

Departementet foreslår at det skal være straffbart å utføre konverteringsterapi overfor barn under 16 år, men har valgt å holde spørsmålet åpent i høringen med hensyn til hvorvidt dette absolutte forbudet også skal gjelde for barn og unge mellom 16 og 18 år. Norsk psykologforening mener at et absolutt forbud må gjelde, også overfor barn og unge mellom 16 og 18 år. Vi støtter også et absolutt forbud mot å medvirke til at barn og ungdom reiser til utlandet for å motta konverteringsterapi.

Skadelige effekter

Mennesker kan være usikre på sin seksuelle legning og ønske rådgivning. Usikkerhet knyttet til seksuell identitet er ingen sykdom og skal ikke møtes med "behandlingsliknende" innsatser eller konverteringsterapi. Som Bufdirs kunnskapsoversikt fra 2020 viser, er det høy risiko for at en gjennom slike «behandlingslignende» tiltak påfører mottageren plager som angst, depresjon, selvmordstanker, skam og selvforakt.

Psykologforeningen stiller seg bak rapporten til FNs uavhengige ekspert på seksuell orientering og kjønnsidentitet (referert i høringsnotatet) som blant annet sier at:

«alle former for konverteringsterapi er ydmykende, nedsettende og diskriminerende, og i strid med det fundamentale prinsippet om at alle mennesker har et iboende og likestilt menneskeverd. Konsekvenser som trekkes frem på individnivå er lav selvfølelse, angst, depresjon, selvmordstanker og -forsøk, sosial isolasjon, selvhat, skam, skyldfølelse, vansker med intimitet, seksuell dysfunksjon og posttraumatisk stress. Barn og unge som utsettes kan også oppleve konsekvenser i form av skolefravall, utvikling av høyrisikoatferd og rusmisbruk. ... Konverteringsterapi (blir) sett på som et brudd på den fysiske og psykiske integriteten, kjønnsidentiteten, autonomien og ytringsfriheten til alle barn og unge.»

Begrepsbruk

Vi innser at begrepet «konverteringsterapi» har blitt innarbeidet i det norske språket, men mener at bruken av begrepene «terapi» og «behandlingsliknende» er misvisende i denne sammenhengen da det kan gi assosiasjoner til helsehjelp. Begrepene terapi og behandling bør forbeholdes aktiviteter som skal være til hjelp for den som lider. Systematiske forsøk på å endre en annens seksuelle orientering har klare likhetstrekk med identitetsbasert mobbing, diskriminering og manglende forståelse. Denne typen påvirkning virker forstyrrende på barn og unges identitetsutvikling, og terapi eller behandling kan være nødvendig for å redusere psykisk ubehag, styrke selvpplevelsen og fremme en trygg identitet i etterkant. Det er svært uheldig at begrepene «terapi» og «behandlingsliknende» knyttes til systematiske uetiske og med høy sannsynlighet uforsvarlige forsøk på å endre en persons seksuelle identitet.

Markedsføring

Konverteringsterapi vil omfattes av markedsføringsloven om dette utføres av noen som driver næringsvirksomhet. I slike tilfeller mener Norsk Psykologforening at markedsføring bør forbys, men vi innser at det er komplisert å løse dette rettslig sett, særlig med tanke på oppfølgingen. Om konverteringsterapi skal markedsføres, mener vi at det må være påbudt å informere om de skadelige effektene som vises til i bl.a. Bufdirs kunnskapsoversikt og i rapporten til FNs uavhengige ekspert på seksuell orientering og kjønnsidentitet.

Vennlig hilsen
Norsk psykologforening

Håkon Skard
President